

Müsaibimiz filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Yaqut Bahadur-qızıdır. Onunla daha çox hərbi vətənpərvərlik mövzusunda kör-pü salıb söhbət etdik. Zəngin həyat və yaradıcılıq yolu keçmiş Yaqut xanım suallarımızı səmi-miyyətdən yögrulmuş xoş hiss və duyğularla cavablandırırdı.

Qısa arayış: Yaqut Bahadur-qısı Kürdəmir rayonunda doğu-lub. Azərbaycan Dövlət Univer-sitetinin jurnalistika fakültəsini, Bakı Sosial İdarəetmə və Poli-tologiya İnstitutunu bitirib. Ki-tabseverlər Cəmiyyəti Kürdəmir rayon təşkilatının məsul katibi, Kürdəmir rayon Partiya Komitə-sinin təlimatçısı, rayon qəzeti-nin şöbə müdiri, Kürdəmir ra-yon Partiya komitəsinin katibi, rayon İcra Hakimiyyəti aparatı-nın məsul işçisi vəzifələrində işləyib. Hazırda AMEA Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Aran Regio-nal şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışır. 2007-ci ildə AMEA-da namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi alıb. "Həsərət", "Vurğunam nəğ-məyə, saza", "Qoca Şirvanın balasıyam mən", "Aşiq Əhmə-din yaradıcılığı", "Mən muradlar övladiyam", "Hay ver mənə, cə-nab leytenant" kitablarının, həmçinin onlarla elmi, publis-tik məqalə və oçerklər müəllifi-dir. Azərbaycan Jurnalistlər Bir-liyinin üzvü, "Qızıl Qələm" fəxri mediya mükafatı laureatıdır. Ai-ləlidir, iki övladı və iki nəvəsi var.

- Yaqut xanım, göründüyü kimi yaradıcılığınız folklorla, daha dəqiq desək, xalq yara-dıcılığı ilə sıx bağlıdır. Bəs ne-cə oldu ki, qəhrəmanlıq və vətənpərvərlik mövzusu sizi özünə çəkdi, aprel döyüşləri-nin qəhrəmanlarından biri olan "Azərbaycan Bayrağı" ordenli təyyarəçi Əbu Bəkr İsmayilov haqqında "Hay ver mənə, cənab leytenant" ki-tabını yazdınız? Bu ideya hara-dan qaynaqlandı? Sizi buna hansı hiss və duyğular köklə-di?

- Aprel döyüşlərinin davam etdiyi 4 gün Azərbaycan xalqı-nın milli qürur günüdür. Onlarla igid oğullarımız torpaqlarımızın azadlığı uğrunda cəsərlə vuruşdular. Təəssüflər olsun ki, böyük uğurlar qazandığımız bu döyüşlərdə şəhidlərimiz də ol-du. Ancaq 4 gün ərzində cəsur əsgər və zabitlərimiz Azərba-ycan tarixinin şanlı qəhrəmanlıq salnaməsini yazdılar. Hamı ki-mi mən də o günlərdə mətbuatı, kütləvi informasiya vasitələrini həyəcanla oxuyurdum. İtki xə-bərini qəhərlə, kədərlə qarşıla-sam da, ordumuzun rəşadətini fərəh, qürur hissi ilə izləyirdim. Strateji əhəmiyyətli yüksəkliyin alınmasında, düşmənin bir sıra artilleriya qurğularının, silah sursatının və canlı qüvvəsinin, atəş nöqtələrinin sıradan çıxarılmasında rəşadət göstərən Mİ-24 hərbi helikopterinin aprelin 2-də düşmənin tərəfindən vurul-ması hər kəs kimi mənə də sar-sıtmışdı. Və həmin helikopterdə şəhid olan 3 igiddən biri mənim

"Hər birimiz Vətən uğrunda şəhid olanların qarşısında borcluyuq"

həmyerlim, ata-anasını, qohum-əqrabasını yaxından tanıdığım, uşaqlıqdan gözümün qarşısın-da böyüyən Əbu Bəkr İsmayilov idi. İnana bilmirdim onun ölümünə. Axı, çox gənc idi, cə-mi 26 yaşı vardı. Təzə evlən-mişdi, arzuları vardı... 9 gün - cənazələr geri alınanadək hər gün hamı kimi mən də anasına, doğmalarına dəstək olmaq, dərdlərinə şərik çıxmaq üçün hər gün dolub-boşalan həyətə gedirdim. Əbu Bəkirin cənazəsi

gecə yarı minlərlə insan izdiha-mının müşayiəti ilə evlərinə gə-tirilərkən və səhəri gün izdi-hamla İkinci Fəxri Xiyabanda dəfn olunarkən keçirdiyim fəxarət hissini sözlə təsvir etməkdə çətinlik çəkirəm. Elə həmin gündən də Əbu Bəkirə öz övlad kimi qəbul etmişdim və onun xatirəsini əbədləşdirmə-yi, göstərdiyi qəhrəmanlığı sö-zə çevirməyi düşünürdüm...

- Qəhrəmana, qəhrəmanlı-ğa həsr olunmuş bu kitabı ya-zarkən hansı hisslər keçirdi-niz, hansı duyğular yaşadınız? Keçirdiyiniz bu hisslər sizə nə qədər doğma və yaxın idi?

- Dediym kimi, 40 gün əziz-lərinə təskinlik vermək, onları tək qoymamaq üçün evlərinə tez-tez baş çəkirdim. Onun doğmalarının keçirdiyi hissləri müşahidə edir, xatirələrinə qu-laq asır, onlarla ağlayıb, onlarla kırıyordım. Artıq özümü o ailənin üzvü, Əbu Bəkirə öz balam he-sab edirdim. Və övlad itkisinin, gənc ər itkisinin, qardaş, dost itkisinin nə demək olduğunu iç-dən, qəlbədən hiss edirdim. Adı harda çəkilsəydi gözüm dolur, qəhərlənir, qeyri-ixtiyari ağzım-dan "can" kəlmələri çıxırdı. Elə indi də bu hisslərlə yaşayıram...

- Sizin kitabınızı qəhrəman-lıq dastanlarımızın davamı ki-mi qiymətləndirmək olarmı?

- Əlbəttə! Hamımız yaxşı bili-rik ki, mifik qəhrəmanları da xalq yaradır və onlar xalqın içə-risindən çıxmış, seçilmiş igid, cəsur oğulların əfsanələşdiril-miş obrazlarıdır. Müasir həyatı-mızın Koroğluları, Babəkləri, Qaçaq Nəbiləri də Vətən, Tor-paq uğrunda şəhid olan igidləri-mizdir. Düşünürəm ki, onların hər birinə ədəbi abidələr qoyul-malıdır.

- Necə fikirləşirsiniz, qəhrə-manlar haqqında kitab yaz-

maq asandırımı? Yoxsa bu-nun müəyyən çətinlikləri var?

- Hər bir yaradıcılıq nümunə-si - istər bədii, istər elmi, istər-sə də publisistik əsər olsun, yu-xusuz gecələrin, axtarışların, zəhmətin bəhrəsidir. Hərəsinin öz çətinliyi var. Ancaq bu möv-zu bir az ağırlıdır, əzablıdır. Dərdi çəkməyən dərdini anlaya bilməz, ağlamayan ağlada bil-məz. Mən o itkini içimdən keçirib sonra yazmışam. Ağlaya-ağ-laya yazmışam. Bir az orazlı de-sək, arada qələmimi göz yaşlarına da batır-mışam...

- Bu mövzunu da-vam etdirmək, qəhrəmanlar haqqında silsilə kitablar yaz-maq fikrindəsiniz-mi? Yoxsa bir ziyalı kimi işinizi bununla bitmiş hesab edirsiz-niz?

- Düşünürəm ki, bugünkü stabil həyatı-mıza görə hər birimiz Vətən, Torpaq uğrun-da şəhid olan oğullarımızın ru-hu qarşısında borcluyuq. Mən də bir ziyalı, qələm sahibi kimi borcumu azacıq da olsa verə bilmisəmsə, nə xoş. Bu kitab-dan sonra mənə bir sıra təkliflər gəldi. Ancaq mən sifarişlə yaza bilmirəm. Mövzu, tema mənim ruhumu silkələyib tərpətməlidir, qələmimə üreyimdən və qəlbimdən sızmalıdır. Bilmirəm, ruhumun yerinə söz vermək çə-tindir. Məncə, belə mövzular planlaşdırılmır, içdən gəlir. İçi-miz isə, Vətən, Torpaq uğrunda canını fəda edən qəhrəmanları vəsf edən mövzularla dolub bo-şalacaq.

- Müharibə, qəhrəmanlıq və vətənpərvərlik mövzusunda yazılmış əsərlərin bədii dəyə-rini necə qiymətləndirirsiniz? Müxtəlif müəlliflər tərəfindən yazılmış əsərlər hansı ümumi istiqamətdə birləşməlidir. Bu əsərlər böyüməkdə olan gənc nəslə vətənpərvərlik ruhunda təbiiyə etmək üçün yetərli-dir-mi?

- Yetərli deyil, məncə. Torpa-ğı işğal olunan, ərazisində mü-haribə gedən, bir milyondan çox məcburi köçkünü, qaçqını olan bir dövlətin yaradıcı şəxs-ləri - yazarları, rejissorları, sse-naristləri, rəssamları, heykəltə-raşları, bəstəkarları, jurnalistləri və s. bunu unutmamalı və vətənpərvərlik ruhunda daha çox, daha təsirli əsərlər yaratmalıdı-lar. Və yazılan bu əsərləri hər şeydən əvvəl Qələbə ruhu bir-ləşdirməlidir.

- Bu yaxınlarda kitabınızın Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə təqdimat məra-simi keçirildi. Tədbir zamanı hansı hisslər yaşadınız? Kur-santlarla olan bu görüş, bu ünsiyyət yaddaşıınızda hansı izlər buraxdı?

- Keçən ilin aprel ayından bu kitabın müxtəlif təşkilatlarda, ümumtəhsil müəssisələrində

təqdimatı keçirilib. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey-də keçirilən tədbir isə bütün ömrüm boyu yadımdan çıxma-yacaq. Nizam-intizamlı hərbi geyimli, şəhid ailəsini və məni ayaqüstə alqışlayan kursantla-rın qarşısında keçirdiyim həyə-can, fəxarət, qürur... unudulmaz hisslərdir.

- Yəqin ki, belə yaddaqalan görüşlər, mərasimlər bir qə-ləm sahibi və bir ziyalı kimi si-zə yeni mövzular verəcək.

- Hər görüşdən, hər tanışlıq-dan yeni bir mövzu pöhrələyir. Təbiidir ki, belə də olmalıdır. İn-san onu əhatə edən aləmə, eşitdiklərinə, oxuduqlarına hə-mişə yaradıcı yanaşmalıdır.

- İndi hansı əsər üzərində işləyirsiniz?

- İnsanı sabahlara istiqamət-lənmiş düşüncələr, arzular ya-şadıb aparır. Hazırda əlimdə bir sıra vacib yazılar var. Bunu sirr kimi saxlasaq daha yaxşı olar. Ümumiyyətlə, düşüncələrim hə-mişə yeni üfqlərin zirvələrində dolaşmaqdadır. Muzeydə gün-dəlik işlərimlə məşğul olsam da, bir an olsun belə yaradıcılı-ğımdan qalmıram. Bu il əlamət-dar hadisələrlə zəngin bir ildi. Qarşıda yeni maraqlı tədbirləri-miz, görüşlərimiz var. Yəqin ki, bundan sonra mütləq yeni əsər-lər yazılacaq. Qəhrəmanlıq isə ədəbiyyatın şah mövzularından biridir. Deməli, bu istiqamətdə başladığım işlər öz axarı ilə da-vam edəcəkdir.

- Yurdumuzun keşiyində dayanan zabit və əsgərlərə ünvanlanacaq ürək sözlərinizi eşitmək bizim üçün çox xoş olardı.

- 2016-cı ilin aprelinde şəhid olanların və yaralananların vali-deynləri ilə görüşü zamanı pre-zidentimiz İlham Əliyevin nit-qindən bu sözləri bir daha diq-qətinizə çatdırmaq istəyirəm: "Qəhrəman Azərbaycan Ordu-su, qəhrəman əsgərlərimiz, za-bitlərimiz düşmən tərxiyatının qarşısını aldılar, düşməne la-yiqli cavab verdilər və təmas xəttində öz üstünlüklerini daha da möhkəmləndirdilər... Biz öz torpaqlarımızda vuruşuruq, öz torpağımızı qoruyuruq. Bizim işimiz haqq işidir".

Mən də öz növbəmdə bu haqq işimizdə ordumuza - əs-gər və zabitlərimizə uğurlar arzulayıram. Qoy bizim ordumuz tarixə öz adını qalib ordu kimi yazsın! O zaman Şəhidlərimi-zin də ruhu dinclik tapar, tap-dağ altında qalan, qanlı suvarı-lan torpaqlarımız yenidən çi-çəklənər. Ordumuza, əsgər və zabitlərimizə güvənir və inanı-ram ki, o gün yaxındadı, tezliklə gələcək! Uğurlar sonda bizi bö-yük qələbələrə qovuşduracaq. Biz yaradıcı insanlar isə Azər-baycan əsgərinin qəhrəmanlığı-nı vəsf edən yenə əsərlər yaza-cağıq.

Söhbəti yazdı:
Vahid MƏHƏRRƏMOV